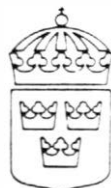

Motion till riksdagen

1989/90:Fi505

av Kenth Skårvik (fp) m.fl.

Redovisningen av den kommunala egenregiverksamheten

Mot.
1989/90
Fi505–510

Konkurrensen främjar effektivitet i produktionen. Den gör det i flera avseenden. Dels tvingar konkurrensen fram kostnadsmedvetande och kostnadskontroll i produktionen, dels skapar konkurrens mellan olika producenter en lyhördhet för konsumenternas önskemål. Därtill och inte minst viktigt är konkurrensen en garanti för att traditionella produktionsmetoder ständigt utsätts för förändringens och förnyelsens tryck.

Trots dessa i vårt samhälle näst intill oomtvistliga förtjänster hos konkurrensen bedrivs en stor del av landets produktion i något som liknar monopolens form. Först och främst gäller det större delen av den offentliga sektorns produktion som bedrivs i egen regi utan att i ett reguljärt upphandlingsförfarande ha mött konkurrens från andra producenter.

En grov uppskattning visar att värdet av den företagskonkurrerande egenregin ligger på omkring 60 miljarder per år. Då inkluderas ändå bara varor och tjänster som privata företag normalt tilhandahåller. Sjukvård, skolväsendet etc. ingår inte.

För de privata företagen innebär egenregiverksamheten att dessa uteslås från en marknad som skulle tjäna som underlag för expansion såväl inom ett visst område som inom hela landet och t.o.m. på vissa exportmarknader.

Ur såväl skatte- som konkurrenssynpunkt är det viktigt att den kommunala egenregiverksamheten ges en ordentlig redovisning. Annars inträffar det lätt att egenregiverksamheten fortsätter år efter år utan att upphandlingsalternativet provas.

I flera kommuner pågår också ett förtjänstfullt arbete med att gå igenom olika verksamhetsgrenar i syfte att kontrollera om verksamheten bedrivs effektivt och om delar av densamma kan övergå till anbudsupphandling i stället för egenregi. En av orsakerna till detta är naturligtvis den ekonomiska utvecklingen i kommunerna som inger oro. Resurserna måste användas ännu mer effektivt. I en rapport till det nordiska ministerrådet har kartlagts hur kommuner och landsting i Norden gör sina inköp av varor och tjänster. Av denna studie framgår att det rör sig om stora belopp som kan sparas i kommunerna om konkurrensen ökar. Ett medel att uppnå detta är ökad anbudsgivning.

Ett hjälpmedel i detta arbete är en ordentlig redovisning av egenregiverksamheten.

Detta kan ske genom att kommunal egenregiverksamhet och kostnader härför ordentligt redovisas varje år. Här är då speciellt viktigt att kommunerna också redovisar de redovisningstekniska mallar man går efter när man beräknar de totala kostnaderna för egenregiverksamheten.

I dag kan konstateras att de av riksrevisionsverket utarbetade anvisningarna för val av regiform fått en bred accept i kommunerna. Med få undantag har flertalet kommuner anslutit sig till den nya modellens principer. Där emot pågår fortfarande arbetet i kommunförbundet att bl.a. ta fram en ny kommunal baskontoplan som skall ligga i linje med den nya redovisningsmodellen.

Kommunförbundet spelar en viktig roll för att få till stånd enhetliga redovisningsprinciper. Det är därför särskilt angeläget att regeringen i sina överläggningar med kommunförbund och kommuner understryker vikten av att det verkligen kommer till stånd en enhetlig redovisning av egenregiverksamheten. En redovisning som skall göra det lätt för både politiker och kommuninnevånare att göra jämförandekalkyler mellan egenregi och entreprenader.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en enhetlig redovisning av den kommunala egenregiverksamheten.

Stockholm den 22 januari 1990

Kenth Skårvik (fp)

Stig Bertilsson (m)

Siw Persson (fp)

Ulf Melin (m)